פרשת בהר בחוקותי

שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים
תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ ...
וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה
לָאָרֶץ ... שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ
לֹא תִזְמֹר..."
(כ"ה ג' ד')

מה בפרשה

השבת יקראו את שתי הפרשות החותמות את ספר ויקרא, בהר ובחוקותי.
בפרשת בהר מצוות רבות שנאמרו בהר סיני, והיא פותחת בציווי על מצוות השמיטה, שעם ישראל יחויב בה משעה שיכנסו לארץ. שש שנים האיכר זורע וחורש את שדהו, עמל ורואה פירות, ובשנה השביעית 'שבת שבתון' בשדה, בכרם ובפרדס ולאדמה ניתנת מנוחה. בהמשך מצווה התורה על שנת היובל: לאחר שבע שנות שמיטה מגיעה שנת היובל שגם בה לא עובדים באדמה, בעצים ובגידולי השדה, והעבדים יוצאים לחופשי, ושבים חזרה לביתם.
בפרשת בהר מוזכרות עוד מצוות חברתיות, שמראות לנו כיצד יש להתייחס לאדם העני הזקוק לעזרה. אסור לרמות אותו ואסור להלוות לו כסף בריבית (לבקש שיחזיר יותר מהסכום שלווה) גם אדם שנאלץ להימכר לעבד עברי משפחתו צריכה לסייע לו ולגאול אותו.
פרשת בחוקותי עוסקת בקשר שבין קיום המצוות שאותן ציווה ה' לשפע ולשגשוג האדמה. **"אִם־בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ ...וְנָתַתִּי גִּשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם וְנָתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ..." (כ"ו ג ד)**
יחד עם זאת מזהיר ה' בפרשה שאם לא ילכו עם ישראל בחוקותיו יבואו עליהם דברים קשים. הדברים מסתיימים בדברי נחמה, כי אם ישובו העם לשמור על החוקים הם ישובו לארצם.

מבט מקרוב

עבד עברי- בפרשה מספרת התורה על מצב שבו אדם מוכר את עצמו לעבדות, (הופך לעבד של אדם אחר) בגלל מצוקה כלכלית או בגלל שנתפס בגניבה והוא אינו יכול להחזיר את הכסף. העבד עברי משתחרר אחרי שש שנים בלבד, או בשנת היובל. אז חייב בעליו לשחררו על מנת להבהיר שהוא איננו רכוש. התורה מצווה לכבד את העבד ולנהוג בו כבעובד שכיר, ולא להעביד אותו שלא לצורך רק כדי להשפילו. מדוע מדריכה אותנו התורה להיזהר בכבודו של העבד? מי דואג לזכויותיו של העבד?
חשבו מה ההבדל בין עבד לבין כל אדם שעוסק בעבודה קשה?

מילה בפרשה

בציר
פעולת קְטִיף עֲנָבִים מִן הַגְּפָנִים, אִסּוּף פְּרִי הַגֶּפֶן.
"וְהִשִּׂיג לָכֶם דַּיִשׁ אֶת-בָּצִיר..."
פרק כ"ו

חידה

נסו לחשב כמה שנות שמיטה חולפות עד שנת היובל?

(לאחר שבע מחזורים של שבע שנים, בשנה השבעים)

הידעת?

בעולם העתיק רוב בני האדם עסקו בחקלאות, ולכן החגים נסבו סביב הטבע, עונות השנה וחקלאות. גם החיים של עם ישראל בארצו היו חגים שהחקלאות הייתה חלק מתוכנם. הבולטים שבין החגים החקלאיים הם שלושת הרגָלים:
סוכות-חג האסיף
פסח- תחילת תקופת קציר השעורים
שבועות-חג קציר החיטים

שיר לפרשה

עבדים היינו

עוד יבוא שלום עלינו
מוש בן ארי ולהקת שבע